

KOGERKERKGEMEENTE

PASEN

20 april 2025

Voorganger: ds. Hanna van Dorssen

Organist: Jan de Jong

Ouderling: Gerard Beerman

Diaken: Bert Valk

Zoals u ziet zijn er werkzaamheden gaande in de kerk. Door stormschade ontstond lekkage. Dit veroorzaakt zoveel stof dat de instrumenten en de preekstoel ingepakt zijn. Het grote orgel kan vandaag niet worden gebruikt. Maar met of zonder groot orgel het is Pasen! We willen u vragen om de brandende kaarsje rechtop te houden i.v.m. de houten vloer.

Orgelmuziek

Stilte

Licht

Als we bang zijn dat onze weg doodloopt.

Als we denken dat er niemand is om met ons op weg te gaan,
dan is de Eeuwige erbij en roept: 'Licht!'

Alles wordt anders om ons heen.

Wij worden in het licht gezet
en vieren samen het leven.

Als de Eeuwige roept: 'Sta op',
nodigt Hij ons uit om de weg te gaan die Hij wijst.

Laten we gehoor geven aan zijn oproep en opstaan
om zingend het licht van Pasen te begroeten.

We gaan staan

Binnendragen paaskaars

'Het licht van Christus!'

Zingen: 'Jubilate coeli', lied uit de geloofsgemeenschap van Taizé.

'Jubelt hemel en aarde. Christus Jezus is waarlijk opgestaan'.

We gaan zitten

Ronddelen licht

Licht uit Licht.
Ontvlam in ons.
Verjaag de duisternis.
Licht ons bij op onze weg.
Dat wij weten en vertrouwen:
Christus is opgestaan!
Halleluja.

Wij geven het licht aan elkaar door.
Want licht dat je deelt wordt meer.

Zingen: 'Licht, ontloken aan het donker', lied 600.
Couplet 2 door de zanggroep.

Opstaan

Voorganger: Als Hij is opgestaan.
Allen: Dan ook onze moed om te doen als Hij.
Voorganger: Als Hij is opgestaan
Allen: Dan ook onze wil Hem te volgen.
Voorganger: Als Hij is opgestaan.
Allen: Dan ook ons geloof dat het donker niet het laatste woord heeft.
Voorganger: Als Hij is opgestaan.
Allen: Dan ook onze liefde geboren uit Hem en bestemd voor de wereld.

Zingen: 'Dit is de dag' (*tekst Jan van Opbergen*)

De kleine kaarsjes mogen worden gedoofd. U kunt ze mee naar huis nemen.

Uit de Bijbel: Lucas 24:1-12 (*vertaling Huub Oosterhuis en Alex van Heusden*)

Op de eerste der zeven dagen,
het was nog vroeg in de morgen,
kwamen de vrouwen bij het graf –
zij droegen de geurige zalven die zij hadden bereid.
Zij vonden de steen weggerold van de groeve.
Zij gingen naar binnen

en vonden niet het lichaam van de heer, van Jezus.

En het geschiedde,
in hun radeloosheid daarover,
zie, twee mannen stonden voor hen,
in blinkend wit kleed.

Ze waren diep geschokt
en boven hun aangezicht naar de aarde.

Zij zeiden tot haar:

Waarom zoek jij de levende bij de doden?

Hij is niet hier, hij is opgewekt.

Gedenk hoe hij tot u sprak
toen hij nog in Galilea was,
toen hij over de mensenzoon gezegd heeft:

‘Het moet dat deze wordt overgeleverd
in de handen van zondige mensen
en dat hij wordt gekruisigd
en zal opstaan op de derde dag.’

En zij werden zijn woorden indachtig.

Zij keerden om, weg van de groeve
om dat alles te melden aan de elf
en aan alle anderen.

Het waren Maria uit Magdala en Johanna
en Maria van Jakobus.

Ook de andere vrouwen die met haar waren,
vertelden het aan de gezondenen.

Maar die vonden die verhalen maar onzin
en zij geloofden de vrouwen niet.

Maar Petrus stond op,
snelde naar de groeve,
boog zich voorover
en – zag alleen de windsels daar;
en ging weer,
in zichzelf gekeerd, bevreemd over het gebeurde.

Zingen: ‘Tussen waken, tussen dromen’, lied 631

Couplet 1 door de zanggroep. Couplet 2 door allen. Couplet 3 door zanggroep. Couplet 4 door allen.

Uit de Bijbel: Lucas:13-35

En zie, twee van hen waren diezelfde dag op weg naar een dorp,

zestig stadiën van Jeruzalem, dat Emmaüs heette.
Zij bespraken met elkaar
de samenloop van alle dingen.
En het geschiedde
terwijl zij in gesprek waren
en naar antwoorden zochten,
dat Jezus zelf naderde en met hen mee verder ging.
Maar hun ogen waren overmeesterd,
zij herkenden hem niet.
Hij sprak tot hen:
Wat zijn dit voor woorden
die jullie elkaar tegenwerpen onder het gaan?
Zij hielden in, ontstemd.
Die met de naam Kleopas antwoordde hem en zei:
Ben jij dan de enige vreemdeling in Jeruzalem
dat jij niet weet wat daar geschied is, deze dagen.
Hij sprak tot hen:
Wat dan?
Zij zeiden tot hem:
Dat met Jezus de Nazarener,
die man was een profeet, machtig in daad en woord
voor de ogen van God en heel het volk;
maar onze hogepriesters en vooraanstaanden hebben hem overgeleverd
zodat hij ter dood veroordeeld werd,
en hebben hem gekruisigd.
En wij maar hopen: hij is het die Israël vrijkopen zal.
Maar ondertussen is het al de derde dag
sinds dit alles is geschied.

En nu hebben enkele van onze vrouwen
ons ook nog in de war gebracht –
zij waren vanmorgen vroeg bij de groeve
en vonden zijn lichaam niet;
en toen kwamen zij met het verhaal dat zij,
in een visioen, engelen hadden gezien
die zeggen dat hij leeft.
Toen zijn er een paar van ons naar de groeve gegaan
en zij bevonden het zoals de vrouwen gezegd hadden,
maar hem zagen zij niet.
Hij sprak tot hen:
O jullie die van niets weten, slome harten,
die geen vertrouwen schenken
aan alles wat de profeten hebben gesproken.

Moest de messias niet lijden
en zijn heerlijkheid binnengaan?
En te beginnen bij Mozes en bij alle profeten
verklaarde hij hen
wat in de geschriften, alle, over hem staat.

Zij waren dicht bij het dorp gekomen waarheen zij op weg waren
en hij hield zich alsof hij verder moest gaan.
Maar zij drongen sterk bij hem aan en zeiden:
Blijf bij ons, het is haast avond, de dag is al gedaald.
En hij ging naar binnen om bij hen te blijven.
En het geschiedde
toen hij met hen aanlag aan tafel:
hij nam het brood, sprak de zegen uit,
brak het en gaf het hun.
Toen werden hun ogen geopend
en zij herkenden hem.
En hij werd onzichtbaar voor hen.
Zij zeiden tegen elkaar:
Was ons hart niet als een brand in ons
toen hij met ons sprak op de weg
toen hij de geschriften voor ons opende?

En nog dat uur stonden zij op
en keerden terug naar Jeruzalem.
Zij vonden de elf tezamen en die bij hen waren –
die zeiden:
Waarachtig, hij is opgewekt, de heer,
en is aan Simon verschenen.
En zij legden alles uit, van onderweg
en hoe hij zicht te kennen had gegeven
in het breken van het brood.

Zingen: 'Een schoot van ontferming', lied 158b, tweemaal

Overweging

Wie zijn zij toch?
Die twee reizigers op weg van Jeruzalem naar een dorp met de naam
Emmaüs.
Alleen Lucas vertelt over hen, en daarmee heeft hij van alle evangelisten
het langste verhaal over de opstanding.

Die twee zijn meegegaan op de weg van Jezus.
Geraakt door zijn woorden en daden.
Brood breken en delen.
Een tafelgemeenschap vormen waar niemand wordt buitengesloten.
Helpen wie geen helper heeft.
En heel maken wat verziekt is.

Maar nu, hevig teleurgesteld, keren zij de weg van Jezus de rug toe.
Omdat het totaal anders is gelopen.
Het is één grote mislukking geworden.
Hij heeft verloren en zij ook.

Wat kunnen ze anders doen dan zich terugtrekken?
Zich verschansen in dat dorp waarnaar ze op weg zijn.
Volgens de overlevering één van de vestingplaatsen rond Jeruzalem van
waaruit de Romeinse bezetter het joodse volk onder de duim hield.
Vanaf die vestingmuren wordt geroepen: het wordt helemaal niks met
breken en delen, met luisteren, en helpen, en genezen.
Mensen zullen elkaar nooit verstaan, ze willen elkaar alleen maar
verslaan.
En hou nou maar op met wat voor poging dan ook om daar tegenin te
gaan.
Want is dit niet gewoonweg waar? Al eeuwenlang.

Zet het journaal maar uit.
Leg de krant ongelezen bij het oud papier.
Verwijder die nieuwsapp van je mobiel.
En trek je terug in je eigen cocon.
Want je kunt er toch helemaal niets aan doen, aan die wereld van ons.
Met regelmaat mijn tactiek de laatste tijd.

Voor die weg kiezen ook die twee reizigers.
En het is tenminste nog iets dat ze tegen elkaar kunnen aanpraten.
Hun emoties de vrije loop kunnen laten.
Maar of het helpt ...?
Er ontstaat een ruzieachtige sfeer.
Zo bitter, woedend en teleurgesteld zijn ze over het doodlopen van de
weg, waarop ze zo verwachtingsvol zijn meegegaan.
We kunnen ons er goed in verplaatsen.
Tot zover dan.

Want vervolgens vertelt het verhaal iets heel wonderlijks.
Jezus zelf voegt zich bij hen en loopt mee op hun weg terug naar af.

Hoe we ons dat moeten voorstellen?

Daarover zwijgt het verhaal als het graf waarin we hem hebben achtergelaten.

Hij is er gewoon bij.

Jezus is en blijft onze reisgenoot.

Maar die twee herkennen hem niet.

Tijdens hun aftocht stelt Jezus een vraag, één simpele vraag:

‘Wat zijn dit voor woorden, die jullie elkaar tegenwerpen onder het gaan?’

En voor het eerst blijven die twee aftochtblazers staan.

Ze stoppen met terughollen.

Door die ene vraag.

Uitgebreid doen ze hun verhaal en vervolgen samen met hem hun weg.

Je kunt dat zelf ook in praktijk brengen.

Een stukje oplopen met iemand, die door alles wat haar of hem overkomt, als het ware op z'n retour is.

Afgeknapt, of woedend of oneindig verdrietig.

Wie weet gebeurt er iets wat die ander bevrijdt.

Kun je door jouw vragen iemand een halt toeroepen.

Voorkomen dat hij of zij zich terugtrekt en verschanst.

Of misschien ben je zelf vastgelopen en kun je – als je dat durft – iemand toelaten die een stukje met jou oploopt.

Als die twee reizigers hun verhaal vertellen aan de vreemdeling, komt al hun woede en verdriet eruit.

Over het schijnproces dat is gevoerd.

Over notabene mensen van hun eigen volk, die Jezus hebben uitgeleverd aan de bezetter.

Over hun uit elkaar gespatte droom dat hij het volk zou bevrijden.

Hij stond zo dicht bij God in alles wat hij deed en zei, maar hij is kapot gemaakt.

Daar veranderen die verhalen van vrouwen,

die zeggen dat het graf leeg is en dat hij is opgewekt, niets aan.

Wat een onzin!

Door de vraag van de vreemdeling ontvouwt zich een heel gesprek.

Waarom zou alles waar deze mens voor staat voorbijgaan door de dood, vraagt de onbekende.

En om die vraag te beantwoorden, haalt hij er verhalen bij uit de Bijbel.

Verhalen waarin zichtbaar wordt dat de Eeuwige de Levende is.

Die ons draagt, zelfs door de dood heen.

Ik-zal-er-zijn, Ik-ben-er-bij, dat is zijn Naam.
De Eeuwige: het geheim waarmee ons leven verbonden is.
Een geheim dat ons aanraakt, en ons dan weer ontglipt.
Een stem die ons voorhoudt dat jij er toe doet, ook als je de aftocht blaast.

Die twee reizigers veranderen onderweg.
Door de verhalen die de vreemdeling hen in herinnering brengt, gaan ze pas echt begrijpen wie Jezus is.
Dat hij niet is gekomen om de Romeinen er even snel uit te werken en de weg van de sterkste te gaan.
Maar dat hij symbool staat voor een andere weg.
Een onderstroom, waarin niet de harde, maar de zachte krachten het voor het zeggen hebben.
En die onderstroom ... die is er, die bestaat.
Kijk maar naar die vreemdeling.
Hij is het levende bewijs.

En als je je ogen en oren openhoudt, kan ook jij je laten meevoeren door die onderstroom.
Met dat wat in jouw vermogen ligt.

'Was ons hart niet als een brand in ons.
Toen hij met ons sprak op de weg, toen hij de geschriften voor ons opende?'
Dat zeggen die twee reizigers.
Het vuur van de geest is bij hen opnieuw aangestoken.

Misschien is dat wel de grootste kracht van dit verhaal.
Dat het aanstekelijk is.
Dat het ons verleidt om met elkaar op te trekken op die hoopvolle weg van vrede en recht.
En oog te krijgen voor die onderstroom.
Juist en ook in al dat nieuws dat op ons afkomt.

De Emmaüsgangers hebben onderweg,
hun vriend, en de weg die hij is gegaan, teruggevonden.
Zij hebben geleerd dat ze hem niet moeten zoeken in zijn graf.
Maar aan de andere kant van de steen, in hun eigen leven van alledag.

Maar wat ze tot nu toe *niet* zien, is dat het Jezus zelf is, die met hen mee oploopt.

Dat wordt pas zichtbaar in een gebaar.

Misschien wel het oudste symbool voor vrede en gerechtigheid waarover de mensheid beschikt: samen de maaltijd delen.

Hét teken van verbondenheid van mensen met elkaar.

Dat er een maaltijd is, die niemand uitsluit, is één van de belangrijkste tekens waarmee Jezus uitdrukt wie hij is.

Steeds opnieuw nodigt hij mensen uit aan tafel voor wie geen brood wordt gebroken.

Dat is zo tekenend voor hem, dat die twee reizigers hem meteen herkennen bij het breken en delen van het brood.

Dit paasverhaal van Lucas nodigt ons uit om dit gebaar te herhalen.

Breken en delen met mensen dichtbij en ver weg.

Zo eenvoudig kan het zijn.

Het verhaal nodigt ons ook uit om niet te blijven zitten, maar van tafel op te staan en op weg te gaan.

En zo de tafelgemeenschap uit te dragen en groter te maken.

Dat doen ook de Emmaüsgangers.

‘En nog dat uur stonden zij op
en keerden terug naar Jeruzalem.’

Een echt opstandingsverhaal, en een opstandig verhaal.

Eenmaal terug in Jeruzalem leggen zij alles uit aan de achterblijvers.

Zo inspireren zij hen om ook op te staan.

En de weg van Jezus gaat dan verder als een lopend vuurtje.

Als een niet te stoppen onderstroom van breken en delen.

Wordt vervolgd!

Die woorden passen dan ook het beste aan het slot van dit paasverhaal.

De weg van Jezus wordt vervolgd door de achterblijvers in Jeruzalem, toen.

En door jou, en door mij, door ons, hier en nu.

Want dit is het soort verhaal dat zo goed is, zo waar, dat het nog lang niet uit is.

Moge het zo zijn.

Orgelmuziek

Mededelingen en collecten – orgelmuziek

Paaskaars

Een licht zijn voor elkaar.

Dat proberen we in deze kerk handen en voeten te geven.

Daar zijn we allemaal bij betrokken.

Eén van deze lichtbrengers willen we vandaag de paaskaars van het afgelopen jaar meegeven.

Bep de Jong, die als één van de coördinatoren van het pastoraat, èn met haar eigen bezoekwerk, met hart en ziel zorgt voor het omzien naar elkaar.

Gebeden (*Hanna*)

Laten wij bidden

Eeuwige, God van hemel en aarde,
dank voor dat licht van U
dat steeds weer schijnt
en ons verwarmt, verrast en verandert.

Wij bidden voor mensen onder uw hemel,
op deze aarde,

die verlangen naar uw licht
omdat het donker is om hen heen,
oorlog, honger, verraad,
het is overal.
Eeuwige verlicht deze wereld.

Wij bidden voor mensen onder uw hemel,
op deze aarde,
die zich het liefst willen verschansen achter veilige muren.
Om wat hen overkomen is,
om wat moeilijk te delen is.
Dat er mensen zijn die met hen mee oplopen,
die de goede vragen stellen,
en helpen om muren af te breken,
die de haast opgetrokken zijn.

Wij bidden voor mensen onder uw hemel,
op deze aarde,
die ziek zijn.
Mensen die hun krachten en mogelijkheden voelen afnemen,
en zich meer en meer uit het leven, uit ons midden, moeten
terugtrekken.
Dat er mensen zijn die hen bij het leven blijven betrekken.

Wij bidden voor mensen onder uw hemel,
op deze aarde,
met wie wij in onze gedachten verbonden zijn.
Daarom zijn we enkele ogenblikken stil
om hun namen te noemen in uw licht.

Onze Vader: lied 369b (*gezongen*)

Wij zingen het gebed, dat door zoveel mensen is doorgegeven aan de
volgende generatie.

Uitwisselen paasgroet (*Hanna*)

Met Pasen wordt over de hele wereld de verwondering en de blijdschap
over de opstanding verwoord met de zin: 'Christus is waarlijk opgestaan!'
Groet de mensen om u heen en deel met elkaar de vreugde van Pasen.

Zingen: Na het uitwisselen van de paasgroet zingen we 'U zij de glorie',
lied 634

Zegen

Wij zijn, zoals de Emmaüsgangers, mensen onderweg.
En we mogen die weg gaan op hoop van zegen.

De Eeuwige zegene en behoede u.
De Eeuwige doe haar aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Eeuwige verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede.
Amen.

Slotlied: 'Wonen overal', lied 419 in canon

Orgelmuziek

Paaseitjes zoeken

Voor de kinderen zijn er in dit eeuwenoude gebouw met veel geheime
plekjes paaseitjes verstopt. We zijn benieuwd of jullie ze kunnen vinden.

Ontmoeting met koffie, thee en paasbrood